

ශ්‍රී ලංකාවේ පැරණි ගැමියා, ගෘහාශ්‍රිත කර්මාන්තයක් ලෙස, ආනයනික මට්ටමේ 'රබර් රොට්' නිෂ්පාදනය කළ හැටි ...

විදේශ වෙළඳපල සඳහා ස්වාභාවික රබර් සහ රබර් නිෂ්පාදන සපයන ප්‍රධාන රටවල් අතර ශ්‍රී ලංකාවට ප්‍රධාන තැනක් හිමිවේ. රබර් සහ රබර් නිෂ්පාදන අලෙවිය මගින් රටට ලැබෙන විදේශ විනිමය මගින් ජාතික දළ ආදායමේ සැලකිය යුතු ප්‍රතිශතයක් ආවරණය කර ගත හැකිවී තිබේ. 2016 වසර වනවිට, දිවයිනේ ඉඩම් හෙක්ටයාර් එක්ලක්ෂ පනස් දහසක පමණ, රබර් වගාකර තිබුණු බව, සංඛ්‍යා ලේඛන වලින් පෙනේ. එම වර්ෂයේදී රබර් මෙට්‍රික් ටොන් අනූ දහසක් පමණ නිපදවා, මෙයින් මෙට්‍රික් ටොන් හතලිස් පන්දහසක් පමණ අපනයනය කර ඇත. ශ්‍රී ලංකාව 2016 වර්ෂයේදී ස්වාභාවික රබර් සහ රබර් නිෂ්පාදන අපනයනය මගින් ඇමෙරිකානු ඩොලර් මිලියන අටසියයක පමණ ආදායමක් ලබා තිබේ. නව ක්‍රමෝපායයන් යෙදවීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් 2020 වන විට, මෙම ආදායම ඩොලර් බිලියන විස්සක් පමණ වේයයි අනුමාන වශයෙන් ගණනය කර තිබේ. (ශ්‍රී ලංකා අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩලයේ වාර්තාවකිනි.)

1876 වසරේදී ගම්පහ හෙතරත්ගොඩ

උද්භිද උද්‍යානයේ, රබර් බීජ 1919 ක් රෝපණය කිරීමෙන්, ශ්‍රී ලංකාවේ රබර් වැවීම ආරම්භ කර තිබෙන බව වාර්තා වේ. මෑතක් වනතුරුම ශ්‍රී ලංකාවේ රබර් වගා කරන ලද්දේ රටෙහි තෙත් කලාපයට අයත් වන බස්නාහිර, මධ්‍යම, දකුණු සහ සබරගමුව පළාත් වල පමණකි. ශ්‍රී ලංකාවේ රබර් කර්මාන්තය පුළුල් කිරීම සඳහා දියත් කර තිබෙන නව සැලැස්මක් අනුව 2025 වන විට දිවයිනේ තවත් ප්‍රදේශ කිහිපයක රබර් වගාකිරීමට සැලසුම් කර තිබේ. මේ සඳහා තෝරා ගෙන ඇත්තේ මොනරාගල, අම්පාර, වවුනියා, මුලතිවු, හමබන්තොට සහ පුත්තලම දිස්ත්‍රික්ක වේ. මේ සැලසුමට අනුව ඉදිරි වසර පහ තුළදී, අලුතින් රබර් හෙක්ටයාර් 22,000 ක් පමණ එකතු වන බව ශ්‍රී ලංකා මහා බැංකු වාර්තාවක සහතික කර ඇත.

දැනට රටෙහි රබර් නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියෙහි නියැලෙනු ලබන මහාපරිමාණයේ රබර් වතු විශාල ප්‍රමාණයක් තිබේ. ඒ සමග උසස් මට්ටමක රබර් නිෂ්පාදනය සඳහා දායක වන

කුඩා රබර් ඉඩම් හිමියාගේ දස දහස් ගණනක්ද සිටිති. දශක කිහිපයකට උඩදී මෙම කුඩා රබර් වතු හිමියන් විසින් නිෂ්පාදනය කරනු ලැබුවේ 'රබර් රොට්' යන නමින් හඳුන්වනු ලැබූ 'ෂීට් රබර්' වේ. සියයට සියයක්ම ගෘහාශ්‍රිත කර්මාන්තයක් ලෙස කරගෙන යනු ලැබූ ග්‍රාමීය ෂීට් රබර් කර්මාන්තය, අද විවිධ හේතු නිසා අභාවයට යමින් පවතී. විද්‍යාත්මකව රබර් ශාකය *Hevea brasiliensis* යන නමින් හැඳින්වේ. මෙහි *brasiliensis* යන්නෙන් රබර් ගසෙහි නිප නුමය දකුණු ඇමෙරිකාවේ බ්‍රසීලය බව දැක්වේ. රබර් ගසෙන් වැගිරෙන කිරි, මිදුණු විට ප්‍රත්‍යස්ථ භාවයකින් (elastic) යුක්තය. වේලාගත් මිදුණු රබර් කැල්ලකින් පැන්සල් ඉර හෝ පැන්සලකින් ලියන ලද දේ මැකිය හැකි නිසා එම ද්‍රව්‍යයට *zrub-zuelSu* යන අර්ථය ඇතිව *zrubber* ලෙස නම්කර ඇතිබව විශ්වාස කළ හැකිය. ස්වාභාවික රබර් ප්‍රත්‍යස්ථ ද්‍රව්‍යයක් වන අතර එය ඉතා හොඳින් කුසන්තකයකි. මෙම ලක්ෂණ සහ රබර් වලටම ආවේණික තවත් සුවිශේෂී ගති ලක්ෂණ නිසා, අද එය දහසකුත් එකක් විවිධ කර්මාන්ත වල නොයෙකුත් අංශෝපාංග

හැඳින්වීම සඳහා යෙදූ, පෙරිය දොරේ, සින්න දොරේ, කන්කානි වැනි දෙමලෙන් බිඳී ආ වචන අදටද ඵලෙසම භාවිත වේ.

යන් සඳහා නොමැතිවම බැරි ද්‍රව්‍යයක් ලෙස පිළිගෙන තිබේ. දැනට දශක භයකට හතකට ඉහතදී අපගේ ගම් පලාත්වල ගෘහාශ්‍රිත රබර් නිෂ්පාදනය ගැමියාටම ආවේණික ක්‍රමවේදයන්ට අනුකූලව කරන ලදී. මේ නිසාම රබර් කර්මාන්තය ආශ්‍රිත වාග් මාලාවක්ද කට වහරට පැමිණ ඒවා බොහෝ දුරට ඒ ලෙසටම භාෂාවටද එකතුවී තිබේ. රබර් කිරි කැපීම, කිරි පිහිය, කිරි කට්ටිය, කිරි ඇකිලීම, කිරි පෙරීම, 'ඩයමන් රෝල', දිය රෝල, රොට් තැලීම, රොට් වේලීම, දුම් ගෙය, ඔට්ට පාල්, පොල්කටු පාල්, බිම් පාල්, රබර් කොළ නිවාඩුව ආදිය මෙම වාග් මාලාවේ පොදු වචන කිහිපයකි. රබර් කර්මාන්තය ආරම්භ කළ මුල් කාලයේදී විදේශික වැවිලි කරුවන් විසින් රබර් වතු වල වැඩට යොදවන ලද ඉන්දීය ද්‍රවිඩ කම්කරුවන් භාවිත කළ සමහර වචන නිසා ඒවාට ද්‍රවිඩ උපරුවක්ද තිබේ. රොට් සහ ඔට්ට පාල් යන වචන දෙමළ වචන වේ. එසේම රබර් වතු වල සේවය කළ නිලධාරීන්

රබර් වැවීම ආරම්භ කළ කාලයේ සිටම බොහෝ ගැමියන් තම කුඩා ඉඩම් වලද රබර් වගාවන් ආරම්භ කර තිබේ. කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ පදිංචි කරුවන් වූ අපටද පාරම්පරිකව ගෘහාශ්‍රිත රබර් කර්මාන්තය ගැන හුරුවක් තිබුණි. පෙබරවාරි මාසය වන විට රබර් ගස්වල කොළ ඉදී වැටේ. මෙසේ සති තුනක් පමණ තිබී අලුතින් දළ ලා මල් හටගනී. ගස් වළ කොළ නොමැතිව ලා දළ පමණක් තිබෙන ඒ කාලයේ 'කිරි කැපීම' සිදු නොවේ. මේ නිසාම පෙබරවාරි මාසය 'රබර් කොළ නිවාඩුව' වශයෙන් නම් කිරීමට ගැමියා පුරුදු විය. බොහෝ විට ඉඩමේ වල් පැල හෙලීම, සහ රබර් ගස් වලට පොහොර යෙදීම මේ කාලයේ දී කළ යුතු වැදගත් කාර්යයකි. ඒ සමගම කිරි කැපීමේදී ගස්වල පොත්ත පලුදු වී ඇති ස්ථානවල, අලුතින් පටක වර්ධනය සහාය බැක්ටීරියා මර්දනය සහාය ගොම මැටි සහ රසායනික ද්‍රව්‍යයන් ආලේප කිරීමද අවශ්‍යම දෙයකි. සමහර වර්ෂ වලදී රබර් දළ හටගන්නා කාලයේදී වගාවට කොළ මැළවී යාමේ දිලීර රෝගයක් හටගනී. මෙය මැඩ පැවැත්වීම සඳහා කරනු ලබන ප්‍රතිකාරය ගෙන්දගම් කුඩු ඉසීමයි. මිනිසුන් දෙදෙනෙකු විසින් ඔසවාගෙන යනු ලබන කුඩා යන්ත්‍රයකින් රබර් ගස් මුදුන් වලට හිමිදීර පාන්දරම ගෙන්දගම් ඉසිනු ලබන යන්ත්‍රයේ ගොරහැඩි ශබ්දය සහ ගෙන්දගම් ගඳ අසල්වාසීන්ට මහත් තර්ජනයකි.

'කොළ නිවාඩුවෙන් පසු මාර්තු මාසයේදී 'කිරි කැපීම' ආරම්භ කරනවිට ගසෙහි අතින් පැත්තේ අලුතින් කැපුමක් ආරම්භ කිරීම සිදුකරයි. කිරි පොල් කටුව සවි කිරීම සහාය, කිරි ධාරාව ගලායාම සහාය ලෝහ පිල්ලක්ද ගසටම සවි කෙරේ. නව කැපුමක් ආරම්භ කල විට ලෝහ පිල්ලද ගලවා එයට සවි කිරීම ද අත්‍යවශ්‍යය.

මෑත කාලයේදී වචනු ලබන PB (Pure bred) 86 වැනි, ප්‍රමාණයෙන් කුඩා, කිරි වැඩියෙන් ලැබෙන, රබර් ගස් එකළ නොවීය. සමහර ගෙවතු වල රසේස රබර් ගස්ද සුලභ විය. සිටුවා වසර පහකින් පමණ, රබර් ගසකින් කිරි ලබාගත හැකිය. මේ සඳහා ගසේ මුල සිට අඩි හතරක් පමණ උසින්, ගසේ වටප්‍රමාණයෙන් අඩක පමණ පළමු 'කැපුම' දමනු ලැබේ.

මේ සඳහා විශේෂයෙන් සකස් කර තිබෙන 'කිරි පිහිය' නවතම උපකරණයකි. මෙය භාවිත කර ගසේ පොත්ත පමණක් කැපී

යන පරිදි මිලි මීටර් දෙකක් පමණ ඝනකම ඇති කැපුමක් යොදනු ලැබේ. කැපුමෙන් වැස්සෙන කිරි, පහසුවෙන් පහලට ගලායාම සඳහා මෙම කැපුම අංශක 15 ක පමණ ආ නතිකයින් යුක්තය. කැපුමේ අවසානයේ සිට අඩියක් පමණ පහලට නොගැඹුරු ඇලියක් කපා, එයට පහලින් කුඩා ලෝහ 'පිල්ලක්' සවිකෙරේ. කැපුමෙන් වැගිරෙන කිරි, පහලට ගලාගොස්, ඇලිය ඔස්සේ පිල්ලට වැටී, පිල්ලෙහි මැද කුඩා කොටසක් පහලට නමා සකස් කළ ආධාරක තෙර්මටන්, ගසේ කටත් අතරින් සවි කෙරෙන, පොල් කටුවකට එකතු වේ. පොල් කටුවද රබර් කර්මාන්තයේදී අවශ්‍යම සාධකයකි. රබර් ගසෙහි දුඹුරු පැහැති පොත්තට ඇතුළතින් තිබෙන, ද්‍රවිඩීය ප්ලෝයම පටක ආශ්‍රිතව පිහිටා තිබෙන, ක්ෂීරධර පටක (Laticiferous tissues) විශේෂයක් මගින් රබර් කිරි නිපදවනු ලැබේ. මෙම ක්ෂීරය අමිහිරි රසයකින් යුක්ත විෂ සහිත ශ්‍රාවයකි. මෙම ශ්‍රාවය නිසා, රබර් ශාකය හක්ෂක සතුන්ගෙන් ආරක්ෂා වේ. එසේම පර්වතීය අපද්‍රව්‍ය වන රෙසින, ඇල්කලොයිඩ් සහ වෙනත් හයිඩ්රොකාබන ද යුෂයෙහි අන්තර්ගත වේ. රබර් වල ප්‍රත්‍යස්ථ භාවයට හේතු වනුයේ එහි ඇති දික් හයිඩ්රොකාබන් අණු ජාල නිසාය.

කිරි ලබාගැනීම සඳහා ගසෙහි පොත්ත කැපීමද ප්‍රවේශමෙන් කළ යුත්තකි. කිරි වැස්සෙන ක්ෂීරධර පටක පිහිටනුයේ, ගසෙහි දුඹුරු පැහැති වල්කමය පිටපොත්තට යටින් ඇති ද්‍රවිඩීය ප්ලෝයම පටක ආශ්‍රිතවය. මීට යටින් ඇති ගසෙහි වර්ධක පටක වන, කැම්බියමට සහ ප්‍රාථමික ප්ලෝයමට හානි නොවන ලෙස රබර් කැපුම සකස් කර ගැනීමට ගැමියා දක්ෂයෙකි.

රබර් කිරි කැපීම, හැකි තරම් උදෙසාම ආරම්භ කිරීම සිදුකරයි. සාමාන්‍යයෙන් එක 'රබර් කට්ටියක රබර් ගස් සියයක් පමණ තිබේ. උදෙසාම කිරි කැපීම පටන් ගත් විට පෙරවරු දහය පමණ වන විට කිරි එකතු කර ගත හැකිවේ. ගසින් ගසට ගොස් පොල්කටු වලට වැස්සී තිබෙන කිරි, බාල්දියකට එකතු කර ගැනීම 'කිරි ඇකිලීම' ලෙස හැඳින්වේ. පැයකදී පමණ